

Arkivsak: 200900389
Arkivkode: 219
Saksbeh: Anders Norman

Saksgang	Møtedato
Oppvekst- og kulturkomiteen	13.10.2009
Helse- sosial og sysselsettingskomiteen	14.10.2009
Eldrerådet	19.10.2009
Medbestemmelsesutvalget	21.10.2009
Rådet for funksjonshemmede	21.10.2009
Arbeidsutvalget	22.10.2009
Bydelsutvalget	28.10.2009

HANDLINGSPLAN PSYKISK HELSEARBEID 2009 - 2011

Vedlagt forslag til Handlingsplan psykiskhelsearbeid 2009 – 2011.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak i Bydelsutvalget:

Handlingsplan for psykisk helsearbeid vedtas.

Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2009 – 2011

Innledning

Handlingsplan for psykisk helsearbeid i Oslo kommune 2004-2008 utløp samtidig med at Opptrappingsplanen for psykisk helse (1998-2008) tok slutt. Bydelene skal nå lage lokale handlingsplaner. Byrådssak 1112/07 oppsummerer hovedsatsningsområdene etter utløpet av opptrappingsperioden. Bydel Grünerløkkas handlingsplan bygger videre på bydelens lokale plan for 2005-2007, byrådssak 1112/07, vedtatt budsjett og strategisk plan 2008-2011.

Arbeidet med psykisk helse er ikke nytt i bydelen. Mange av bydelens tjenestesteder gir tilbud knyttet til psykisk helse og enda flere tjenester er indirekte berørt. Bydelen legger derfor stor vekt på samarbeid internt og eksternt. Bydelen har en egen ruspolitisk handlingsplan. Denne planen vil på flere områder tangere eller overlape handlingsplan for psykisk helsearbeid. Bydelen legger stor vekt på å sikre at alle personer med problemer knyttet til rus og/ eller psykisk helse blir omfattet av planene.

Bydelens befolkningsutvikling viser en sterk vekst i de yngste aldersgruppene og bydelen har barn og unges oppvekst som et satsningsområde. Et utviklingstrekk er at antallet barn i de kommunale boligene ser ut til å ha økt. De dårlige sidene ved bomiljøet i de kommunale boligene er spesielt uheldig for barn. Utrygghet knyttet til rus og voksne med store psykiske problemer påvirker oppvekstmiljøet og kan føre til psykiske helseplager. Tidlig intervensjon og god koordinert innsats er en forutsetning for å kunne bidra til en god oppvekst.

Bydelen prioriterer arbeidet med vanskeligstilte og bruker mye ressurser på omsorg for psykisk syke. Særlig viktig er arbeidet med personer med store atferdsvansker knyttet til rus og psykiske problemer. Dette er personer som i liten grad makter å ivareta egne interesser og som samtidig kan være en belastning for sitt nærmiljø. Spesielt utfordrende er det å skaffe tilbud til en liten gruppe som befinner seg i en gråsoner mellom soning i fengsel og behandling i spesialisthelsetjeneste.

Barn og unge

Hovedmål:

Gode og helhetlige tjenester for å forebygge og redusere problemer knyttet til psykisk helse hos barn, unge og deres familie.

Delmål 1:

Helsefremmende og forebyggende arbeid som styrker barn, unge og foreldre i å ivareta sin psykiske helse.

Strategier:

- Fokus på psykisk helse ved helsekontroller på helsestasjon og i skolehelsetjenesten
- Helseopplysning om psykisk helse til alle elever i skolen (universell tilnærming)

Delmål 2:

Tidlig identifikasjon av psykiske problemer hos barn, unge og deres familie.

Strategier:

- Hjemmebesøk til alle nyfødte og helsekontroller etter anbefalt program på helsestasjonen.
- Helsestasjon for ungdom åpent to dager pr. uke
- Helsestasjon for lesbisk, homofil, bifil og transkjønnet ungdom
- Førskoleundersøkelse (helseundersøkelse 1 skoleår) av alle skolebarn
- Skolehelsetjeneste ved alle barne-, ungdoms- og videregående skoler
- Oppsøkende gateteam
- Fokus på barn når bydelens tjenester har kontakt med voksne med psykiske problemer
- Mulighet for anonym vurdering i rådgivingsgruppa (fagsenteret for barn og unge, sosialsenter, barnevern og bydelsoverlege)

Delmål 3:

Individuelt tilpasset oppfølging og behandling ved psykiske helseproblemer

Strategier:

- Gode rutiner for tverrfaglig samarbeid rundt utsatte barn og unge
- Individuelle og grupperettede tilbud til barn, unge og familie i helsestasjon, barnehage og skole etter behov (selektiv tilnærming)
- Ansvarsgrupper og individuell plan for barn og unge som kvalifiserer til det
- Tilbud om foreldreveiledning i grupper
- Tilbud om oppfølging ved Helsestasjon for ungdom
- Rask henvisning til spesialisthelsetjeneste ved behov
- Støttekontakt
- Psykiatrisk hjemmesykepleie ved behov
- Veiledning til foreldre med barn/ ungdom med adferdsvansker, ADHD, omfattende psykiske problemer eller familieproblematikk
- Gode rutiner for overføring fra barnevern til andre tjenester

Voksne

Hovedmål:

Bydel Grünerløkka vil legge til rette for at personer med psykiske problemer i størst mulig grad blir selvhjulpne, integrert i lokalmiljøet og aktivisert/ sysselsatt, samtidig som de får de tjenestene og den oppfølgingen de har behov for.

Delmål 1:

Bydelen skal ha et differensiert botilbud med tilpassete tjenester, slik at alle skal kunne finne et sted der de kan bo

Strategier:

- Opprettholde eksisterende samlokaliserte boliger
- Tilby flere samlokaliserte boliger for personer med rus- og atferdsproblemer
- Forsterkede botilbud til dem som har behov for spesielt tilsyn
- Samarbeid med LDS om utskrivelser og ved behov for innleggelse

- Videreføre spesialisert avdeling i hjemmebaserte tjenester
- Tverrfaglig samarbeid mellom sosialtjeneste og hjemmebaserte tjenester
- Gode rutiner for håndtering av bekymringsmeldinger

Delmål 2:

Bydelen skal bidra til at brukere med psykiske helseproblemer blir aktivisert/ sysselsatt og får en forbedret livskvalitet

Strategier:

- Gi aktivitetstilbud gjennom Aktivitetshuset Prindsen og ulike aktivitetsgrupper
- Prioritere samarbeidet med NAV Grünerløkka om målgruppen
- Oppfordre til bruk av tilbud fra frivillige organisasjoner
- Videreføre arbeidet med Vilje viser vei
- Gi arbeidstrening gjennom Bydels Rusken 1 og 2
- Gi tilbud om fysisk trening

Delmål 3:

Bydelen skal ha et godt tilbud til personer med store atferdsproblemer knyttet til rus og psykisk helse.

Strategier:

- Utvikle boliger som er tilpasset gruppens behov også i samarbeid med private og andre bydeler
- Tverrfaglig samarbeid mellom sosialtjeneste og hjemmebaserte tjenester
- Videreutvikle samarbeid med DPS

Delmål 4:

Bydelen skal arbeide for at ingen blir gående uten tilbud som følge av ulike vurderinger i rettsvesen, fengselsvesen og spesialisthelsetjeneste.

Strategier:

- Bruke eksisterende samarbeidsfora til å fremme sakene for spesialisthelsetjenesten.
- Styrke samarbeidet med helsetjenesten i fengselsvesenet
- Gode rutiner for å melde bekymring og fremme saker om tvangsinnleggelse
- Tett, tverrfaglig samarbeid rundt brukerne i denne gruppen

Delmål 5:

Alle brukere som har behov for og ønsker Individuell plan skal få det.

Strategier:

- God informasjon om Individuell plan
- Kompetanse i tjenesteapparatet
- Utvikle opplæringspakke for brukere som benytter IP og ansvarsgruppe

Delmål 6:

Sikre at pasienter med psykiske helseproblemer og/ eller rusproblem har tilgang til allmennlegetjenester hos fastlege

Strategier:

- Oppfølging av fastlegeavtalene gjennom individuelle dialogmøter mellom administrasjon og fastlege
- Opprette faste veiledningsmøter for alle bydelens fastleger med psykiater fra DPS
- Invitere fastleger til deltakelse i ansvarsgrupper i god tid
- Bistå bruker med å benytte tilbudet fra allmennlege

Brukermedvirkning

Hovedmål:

Systematisk arbeide for en styrking av brukermedvirkning på alle nivåer i psykisk helsearbeid.

Delmål 1:

Etablere samarbeid med brukerorganisasjoner på systemnivå

Strategier:

- Invitere til samarbeidsforum
- Utvikle rutiner for dialog i planarbeidet knyttet til psykisk helse

Delmål 2:

Videreutvikle og styrke brukermedvirkning på individnivå

Strategier:

- Møte bruker der bruker er
- Ressursfokus
- Skriftlig informasjon til brukerne om rettigheter og tjenester
- Alle som kvalifiserer for individuell plan skal få tilbud om det
- Systematisk bruk av ansvarsgrupper
- Utvikle opplæringspakke for brukere som benytter IP og ansvarsgruppe

Samarbeid

Hovedmål:

Bydelen skal fortsette å utvikle tverrfaglig samarbeid i bydelen og med eksterne samarbeidspartnere for å kunne dekke brukernes behov.

Delmål 1:

Bydelen skal videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet mellom bydelens tjenestesteder.

Strategier:

- Systematisk benytte eksisterende samarbeidsfora
- Spesiell vekt på samarbeid med fastlegene
- Evaluere eksisterende samarbeidsfora med brukerperspektiv (rett tjeneste til rett tid)
- Vurdere behov for nye samarbeidsarenaer
- Informasjon, opplæring og veiledning tverrfaglig for å skape felles holdninger

Delmål 2:

Utvikle samarbeidet med andre virksomheter i Oslo kommune.

Strategier:

- Bruke, evaluere og utvikle eksisterende samarbeidsfora
- Videreutvikle samarbeid med de nærliggende bydelene om ulike botilbud
- Videreutvikle samarbeid med de nærliggende bydelene om tilbud til utsatte grupper.

Delmål 3:

Utvikle samarbeidet med eksterne samarbeidspartnere med særlig vekt på tilbud til personer med store psykiske lidelser og atferdsvansker.

Strategier:

- Bruke, evaluere og videreutvikle eksisterende samarbeidsfora med LDS
- Utvide samarbeid med politi og fengselsvesenet
- Videreutvikle samarbeidet med Tøyen DPS om oppsøkende tjeneste (ACT-team)
- Dialog med Helse- og velferdsetaten om utvikling av tjenestene
- Utbygge kontakten med frivillig sektor

Kompetanse

Hovedmålsetting:

Bydelen skal ha god kompetanse i alle ledd knyttet til psykisk helsearbeid.

Delmål 1:

Beholde og rekruttere kompetente medarbeidere

Strategier:

- Rekruttere i hht behov identifisert i kompetansekartlegging
- Gode og konkurransedyktige arbeidsvilkår
- Mulighet for kompetanseheving

Delmål 2:

Identifisere og tette kompetansegap

Strategier:

- Kompetansekartlegging
- Strategi for kompetanseheving (satsningsområder)
- Opplæringsplaner
- Arbeidsgiver prioriterer opplæring
- Rekruttering

Informasjon

Hovedmål:

Bydelen skal ha god og tilgjengelig informasjon om tilbud rettet mot psykiske helseproblemer.

Delmål 1:

Bydelen skal ha informasjon som er tilpasset brukerne og som er kjent av de ansatte

Strategi:

- Kvalitetssikring av informasjon på bydelens hjemmeside
- Informasjon til alle ansatte om hjemmesiden
- Utarbeide kortfattet skriftlig informasjon om bydelens tilbud
- Utvikle opplæringspakke for brukere som benytter IP og ansvarsgruppe